

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри теорії і методики
фізичного виховання
Ю. В. Юрчишин

підпис

«29» серпня 2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧА ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

за освітньо-професійною програмою Середня освіта (Фізична культура)

спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

мова навчання українська

2022-2023 н.р.

Розробники програми: Юрій ЮРЧИШИН, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Сергій ПОТАПЧУК, асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання
Вадим ГОРУН, асистент кафедри теорії і методики фізичного виховання, вчитель фізичного виховання Кам'янець-Подільського ліцею №3
Олена КЛЮС, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання,
Аліна БОДНАР, кандидат педагогічних наук, доцент, старший викладач кафедри теорії і методики фізичного виховання
Наталія ПАНЧУК, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології освіти
Олена ДУТКО, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та управління навчальним закладом
Світлана ПОЛЩУК, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та управління навчальним закладом

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії і методики фізичного виховання

Протокол № 9 від «29» серпня 2022 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми

Аліна БОДНАР

ВСТУП

Академічна характеристика виробничої педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти

Галузь знань	01 Освіта /Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта (Фізична культура)
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Рік навчання	3
Семестр	6
Термін практики	4 тижні
Кількість годин	180
Кількість кредитів ECTS	6
Форма здобуття освіти	Денна, заочна
Присвоювана кваліфікація	Бакалавр середньої освіти (Фізична культура).Вчитель фізичної культури закладу загальної середньої освіти
Вид підсумкового контролю	диференційований залік

Робоча програма виробничої педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти для студентів 3 курсу, факультету фізичної культури, що навчаються з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура) освітнього ступеня «бакалавр» на денній та заочній формах навчання. Згідно навчального плану практика проводиться у 6 семестрі тривалістю 4 тижні, на неї виділено 6 кредитів ЄКТС, що становить 180 годин. Робоча програма практики розроблена з метою організації та проведення студентами виробничої педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти на базі ЗЗСО Міністерства освіти і науки України з 1 по 4 класи. Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти для студентів 3 курсу, факультету фізичної культури, що навчаються з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура) освітнього ступеня

«бакалавр» на денній формі навчання, та для студентів 4 курсу курсу, факультету фізичної культури, що навчаються з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура) освітнього ступеня «бакалавр» заочної форми навчання проводиться на основі Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом МО України від 08.04.1993 р. за № 93, листів Міністерства освіти і науки України від 05.12.2003 р. за № 14/18.2-2097 «Про фахову (переддипломну) практику студентів вищих педагогічних закладів за місцем майбутнього працевлаштування» та від 07.02.2009 р. за № 1/9-93 та інструктивно-нормативних документів про організацію і проведення практики студентів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (затверджене вченою радою університету 30.08.2021р., протокол № 10), наскрізної програми практик факультету фізичної культури, Методичних рекомендацій по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України» у відповідно до освітньо-професійної програми навчального плану підготовки «бакалавра» Середня освіта (Фізична культура) спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура) галузі знань 01 Освіта/Педагогіка денної форми навчання введена в дію від 28.05.2020 року протокол №3. Зі змінами (наказ від 08.06.2021р), «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка», наказ ректора №95-ОД від 30.08.2022, Положення «Про організацію освітнього процесу 2022-2023 навчального року в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні». Проходження практики для осіб, які цього потребують буде проходити у змішаному режимі, зокрема йдеться про тих здобувачів, які перебувають за кордоном або є учасниками бойових дій. Детальна інформація щодо дистанційного проходження практики відображена у додатку робочої програми практики.

Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти студентів 3-го курсу може проходити на таких **базах практики**:

- основним видом баз практики є заклади загальної середньої освіти
- згідно з укладеними договорами, чи у структурних підрозділах університету (в умовах дистанційного чи змішаного навчання), що забезпечують виконання програм практики.

Мета і завдання практики

Метою практики для здобувачів рівня вищої освіти «бакалавр» – закріплення та поглиблення психолого-педагогічних і фахових знань, набуття досвіду їх застосування у практичній діяльності вчителя фізичної культури закладів загальної середньої освіти у молодших класах, оволодіння системою загальних і фахових компетентностей, достатніх для успішного здійснення професійної діяльності вчителя фізичної культури у реальному освітньому процесі закладу загальної середньої освіти I-III ступеня (1-4 класів)

Завдання практики:

- формування професійних здібностей і психологічних якостей особистості майбутнього вчителя фізичної культури у відповідності з сучасними вимогами до педагогічного працівника;
- формування у студента інтересу до обраної професії;
- вміння поєднувати теоретичні знання з педагогіки, психології, теорії і методики фізичного виховання та методик викладання відповідних дисциплін з практичною діяльністю навчання і виховання учнів загальноосвітньої школи необхідного рівня рухових вмінь та навичок і рівня розвитку фізичних якостей;
- забезпечення практичного пізнання студентами закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами їх організації;
- вміння вирішувати конкретні психолого-педагогічні та методичні завдання згідно з умовами освітнього процесу;
- ознайомитись та опрацювати зміст Державних стандартів базової середньої освіти (мети та принципів освітнього процесу, перелік ключових компетентностей та наскрізних умінь, закладених в Державний стандарт).
- детально вивчити зміст навчальних програм та планів вчителя фізичної культури для розвитку загальних і професійних компетентностей.
- ознайомитися та опрацювати алгоритм планування сучасного педагога:
- опрацювати та вивчити зміст оновленої програми для початкової школи «Фізична культура 1-4 класів» .
- ознайомлення з сучасним станом навчально-виховної роботи в школі та з передовим педагогічним досвідом.

Загальні компетентності:

ЗК 01 Здатність діяти етично, соціально відповідально та свідомо.

ЗК 02 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 03 Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК 04 Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК 05 Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології.

ЗК 08 Здатність використовувати знання іноземної мови в освітній діяльності.

ЗК 09 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності.

Спеціальні компетентності:

СК 02 Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання у фізичному вихованні.

СК 03 Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з фізичного виховання.

СК 08 Здатність вести документацію, що забезпечує процес навчання з фізичної культури в закладах середньої освіти.

СК 10 Здатність самостійно проводити навчальні заняття з фізичної культури з дітьми шкільного віку та учнями в загальноосвітніх установах, освітніх закладах середньої та професійної освіти, позакласну спортивно-масову роботу з учнями.

СК 11 Здатність самостійно проводити заняття в шкільній секції спортивного напрямку, здійснювати профілактику травматизму.

СК 14 Здатність здійснювати пошук, аналіз і оцінку інформації, у т.ч. за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, необхідної для постановки і вирішення професійних завдань, професійного та особистісного розвитку.

СК 15 Здатність до організаційної роботи у сфері фізкультурно-оздоровчої роботи у навчальних закладах, позашкільних закладах учнівської молоді.

Програмні результати навчання:

- ПРН 3 Знає, як застосовувати на практиці основні вчення в галузі фізичної культури.
- ПРН 4 Володіє актуальними технологіями педагогічного контролю і корекції, засобами і методами управління станом людини.
- ПРН 5 Знає закони і принципи розучування рухових умінь і навичок, володіє теорією і методикою розвитку рухових умінь і навичок в базових видах рухової активності.
- ПРН 7 Знає вимоги до оформлення документації та основні закономірності побудови документів для здійснення навчального процесу в галузі фізичного виховання та спорту.
- ПРН 8 Знає правила профілактики травматизму та надання першої медичної допомоги; володіє основними методами захисту персоналу та населення від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих.
- ПРН 9 Знає закономірності розвитку фізичних (рухових) костей в різних видах рухової активності.
- ПРН 13 Вміє проводити дослідження на відповідному рівні, здійснювати пошук, обробку та аналіз інформації з різних джерел, вчитися і оволодівати сучасними знаннями для їх подальшої реалізації в практиці.
- ПРН 14 Спроможний розвивати педагогічну думку, методи педагогічного контролю і контролю якості навчання, актуальні дидактичні технології.
- ПРН 18 Вміє розробляти навчально-методичні матеріали (робочі програми, навчально-тематичні плани) на основі освітнього стандарту та зразкових програм з урахуванням виду освітньої установи, особливостей класу / групи та окремих учнів.
- ПРН 20 Вміє визначати цілі і завдання, планувати навчальні заняття, розробляти необхідну документацію для проведення занять з фізичної культури та спорту.
- ПРН 22 Вміє практично використовувати документи державних і громадських органів управління у сфері фізичної культури.
- ПРН 29 Здатний вчитися упродовж життя і вдосконалювати з високим рівнем автономності набуту під час навчання кваліфікацію.
- ПРН 30 Здатний аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів і гуманістичних ідеалів, розуміння концепції сталого розвитку людства.
- ПРН 31 Здатний створювати рівноправний і справедливий клімат, що сприяє навчанню всіх учнів, незалежно від їх соціально-культурно-економічного

контексту.

ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточне оцінювання діяльності здобувача освітнього ступеня «бакалавр» під час практики; оцінка звіту; відгук та зазначена оцінка від керівника бази практики від ЗЗСО із записом у щоденнику практики; оцінка від керівника практики з фаху від кафедри закладу вищої освіти, оцінка від керівників кафедри психології освіти, від кафедри педагогіки та управління навчальним закладом; підсумковий контроль (диференційований залік).

Керівництво практикою: кафедри теорії і методики фізичного виховання, легкої атлетики з методикою викладання, спорту і спортивних ігор, психології освіти, педагогіки та управління навчальним закладом

Терміни проходження практики

Згідно графіку освітнього процесу навчальних планів практика має таку тривалість і термін проведення

Види практик	Семестр	Терміни проведення за графіком навчального процесу	Форма підсумкового контролю
Денна форма здобуття освіти			
Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти	6	(4-тижні)	Диференційований залік
Заочна форма здобуття освіти			
Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти	6	(4-тижні)	Диференційований залік

Методи навчання:

словесні, наочні, практичні, інтерактивні методи навчання, виконання індивідуальних завдань.

Організація проведення практики

Для організації і проведення практики створюється наказ ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, де вказується персональний розподіл студентів по базах практики, призначаються керівники практики від кафедр факультету фізичної культури та університету, визначається тривалість практики і робочого часу студентів на практиці. Перед початком практики студенти проходять інструктаж з охорони праці, який проводять керівники практики від кафедр факультету фізичної культури. Студенти та

керівники відзначають виконану роботу в журналі з техніки безпеки, що засвідчують власним підписом.

Студенти-практиканти розподіляються по базах практики при умові наявності листа-погодження із базою практики, угод.

ОСНОВНІ ОBOB'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ ТА КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

Керівник практик факультету фізичної культури:

- здійснює загальну організацію виробничої педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти на факультеті;
- контролює виконання студентами Наскрізної та Робочої програм практики з дотриманням вимог Положення про проведення практики студентів у вищих навчальних закладах України затвердженого наказом Міністерства освіти і науки від 08 квітня 1993 р. № 93 (zareєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 квітня 1993 р. за № 35);
- організовує розробку кафедрами факультету нормативно-методичних матеріалів;
- відповідає за добір керівників практики на факультеті та проводить з ними інструктивні наради, семінари, тощо;
- організовує звітну конференцію для підведенню підсумків практики разом із студентами, керівниками практики від кафедр факультету і керівниками практики від кафедр університету;
- проводить розподіл студентів по закладах загальної середньої освіти, прикріплюючи до них керівників практики від кафедр факультету і узгоджуючи кандидатури керівників практики від кафедр університету;
- відвідує заклади загальної середньої освіти, що є базами практики, проводячи бесіди з адміністрацією закладу, педагогічним колективом;
- знайомиться з документацією практикантів, відвідує урочні та позаурочні форми фізичної культури, які проводять студенти-практиканти і бере участь в їх аналізі;
- обговорює з керівниками практики від кафедр факультету та університету стан проведення виробничої педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти на кожному її етапі, вживає заходів щодо його покращення;
- разом з деканатом факультету фізичної культури та адміністрацією закладу загальної середньої освіти вирішує спірні питання та конфліктні ситуації;
- вивчає та аналізує звіти керівників практики від кафедр факультету і документацію студентів, складаючи звіт факультету фізичної культури про отримані результати проведення виробничої педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти і подає його декану факультету та керівнику практики університету;
- організовує роботу комісій із захисту результатів практики студентів на факультеті фізичної культури;
- контролює виставлення диференційованого заліку головами комісій по захисту практики, враховуючи результати, зазначені в протоколі роботи комісії.

Провідний фахівець навчального відділу з організації практики факультету фізичної культури:

- постійно, до початку навчального року, на підставі чинних навчальних планів спеціальності і курсу, складає Графік проведення всіх видів практики на факультеті фізичної культури на навчальний рік;
- вивчає та узгоджує з керівником практики факультету та університету визначення баз практики, що відповідають умовам виконання Робочої програми практики, допомагає в розподілі студентів по базах практики;
- разом із факультетським керівництвом, за поданням кафедр факультету фізичної культури та кафедр університету, визначає керівників практики для кожної групи практикантів;
- надає в деканат інформацію для розпорядження декана факультету фізичної культури про направлення студентів на виробничу педагогічну практику в закладах загальної середньої освіти, про припинення та відновлення практики, про захист практики, про проведення звітної конференції тощо;
- готує супровідні документи: направлення в навчальні заклади, інформаційні повідомлення на кафедри, відомості на оплату вчителям тощо;
- консультує старост груп практикантів щодо ведення журналу обліку роботи групи;
- контролює виконання студентами правил внутрішнього трудового розпорядку базового закладу освіти, організовує облік відвідування навчального закладу студентами і керівниками практики від кафедр факультету фізичної культури та університету;
- координує діяльність студентських груп та кафедр факультету та університету щодо складання графіків консультацій, проведення залікових уроків та позакласних заходів, методичних семінарів, взаємовідвідувань студентів тощо;
- отримує від студентів чи методистів та зберігає документацію з практики, забезпечує її перевірку керівниками практики від кафедр факультету та університету;
- бере участь у роботі комісій по захисту студентами результатів практики, підготовці та проведенні звітної конференції з практики;
- забезпечує комплектування та періодичне поновлення допоміжних і звітних матеріалів у кабінеті практики факультету фізичної культури та університету.

Керівники практики від кафедр факультету фізичної культури:

- беруть участь у виборі баз практики, розподілі серед практикантів на базі практики класів, учителів фізичної культури та класних керівників для проведення практики;
- постійно проводять організаційно-методичні наради зі студентами-практиками, як під час конференції - у перший день практики, так і протягом усього періоду практики;
- упродовж першого тижня практики організовують знайомство практикантів з класами і групами;
- контролюють відвідування студентами-практикантами уроків фізичної культури та позакласних заходів з проведенням відповідного аналізу;
- затверджують Індивідуальні плани роботи студентів-практикантів на період

- практики;
- консультують студентів з питань підготовки (планування уроків фізичної культури, складання планів-конспектів окремих уроків, підготовки наочних посібників) і проведення уроків з фізичної культури в прикріплених класах;
 - відвідують та аналізують проведення практикантами уроків фізичної культури за розкладом, обов'язково беруть участь в аналізі контрольних уроків практиканта та не менше одного позакласного заходу з фаху;
 - перевіряють та оцінюють документацію, яку ведуть студенти-практиканти;
 - беруть участь в організації та проведенні попереднього захисту результатів практики студентів на базі практики;
 - оцінюють роботу студентів-практикантів під час роботи комісії із захисту студентами результатів практики;
 - контролюють проведення науково-методичних спостережень та забезпечують узагальнення їх проведення на звітній конференції.

Керівник практики від кафедри педагогіки та управління навчальним закладом:

- бере участь у розробці програми практики;
- забезпечує проведення організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти на практику: бере участь у настановній конференції, надає здобувачам вищої освіти методичні рекомендації щодо виконання завдань з педагогіки, оформлення звітної документації тощо;
- повідомляє здобувачів вищої освіти про форми звітності з педагогіки;
- здійснює контроль за виконанням завдань практики з педагогіки;
- надає методичну допомогу здобувачам вищої освіти під час виконання ними завдань, перевіряє робочу документацію;
- проводить консультації щодо опрацювання зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;
- перевіряє звітну документацію з педагогіки;
- бере участь у звітній конференції з питань практики;
- оцінює результати практики з педагогіки, виставляє бали з педагогіки.

Адміністрація ЗЗСО (бази практики):

- забезпечує співпрацю та належні умови для проведення виробничої педагогічної практики студентів в закладах загальної середньої освіти;
- проводить роботу з учительським колективом закладу та з учнями прикріплених класів з питань організації і проведення практики, здійснює підбір класів, вчителів фізичної культури, класних керівників для проходження практики студентами;
- знайомить студентів із навчально-матеріальною базою, документацією закладу, педагогічним колективом, планом навчально-виховної роботи закладу, діяльністю педагогічної ради, методичних спільнот, батьківських комітетів, учнівських органів самоврядування;
- призначає кваліфікованих фахівців (керівника практики від бази практики) для безпосереднього керівництва практикою студентів, надає їм необхідну допомогу;
- забезпечує організацію масових виховних заходів;

- допомагає вчителям і класним керівникам в організації та проведенні роботи зі студентами-практикантами, вибірково відвідує уроки й позакласні заходи, які проводять студенти-практиканти;
- контролює дотримання студентами вимог Статуту ЗЗСО, правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни;
- проводить підсумкову нараду наприкінці практики.

Керівник практики від бази практики:

- несе особисту відповідальність за організацію і проведення студентами виробничої (педагогічної) практики на базі практики;
- відповідно Робочої програми практики розподіляє місця практики і забезпечує максимальну ефективність її проходження практикантами;
- організовує проведення інструктажів з правил техніки безпеки й охорони праці і відповідає за дотримання студентами безпечних умов праці;
- забезпечує виконання, погоджених з факультетом фізичної культури, графіків і планів проходження практики студентами у структурних підрозділах закладу;
- забезпечує можливість використання студентами факультету фізичної культури фондів бібліотеки, залами, кабінетами, майстернями та іншими приміщеннями закладу, нормативною та іншою документацією, необхідною для виконання Робочої програми практики;
- ознайомлює студентів з правилами внутрішнього розпорядку;
- створює умови студентам-практикантам для засвоєння нових освітніх, медичних, реабілітаційних технологій, сучасних методів організації навчання, реабілітації та організації праці тощо.

Класовод:

- знайомить студентів з персональним колективом учнів і планом виховної роботи на період практики;
- допомагає студентам організовувати виховну роботу в прикріпленому класі: консулює з питань проведення виховних заходів, відвідує заходи, що проводяться студентами, аналізує та оцінює їх;
- надає допомогу у вивченні індивідуальних особливостей учнів;
- бере участь у попередньому захисті студентами результатів практики, дає характеристику виконання практикантом обов'язків класовода.

Права та обов'язки студента-практиканта:

- до початку виробничої педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти отримати від керівника практики факультету чи провідного фахівця навчального відділу з організації практики факультету фізичної культури: направлення, методичні матеріали, індивідуальні завдання тощо та консультації щодо оформлення всіх документів;
- прибути на базу практики з керівником практики від кафедр факультету фізичної культури в перший же день початку практики (практика за місцем проживання – без керівника);
- повністю виконувати всі завдання, передбачені Робочою програмою практики, Індивідуального плану практиканта і вказівки її керівників;

- суворо дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку, охорони праці і виробничої санітарії на базі практики;
- нести відповідальність за виконану і невиконану роботу;
- своєчасно оформити звітну документацію та скласти диференційований залік;
- **студент-практикант зобов'язаний** сформувати в учнів вміння і навички зі дисципліни фізичної культури, визначені шкільною програмою;
- у період виробничої педагогічної практики у закладі загальної середньої освіти студент-практикант проводить свою діяльність згідно з вимогами статуту бази практики, адміністрації, вчителів та керівників практики, правилами внутрішнього розпорядку;
- студент-практикант повинен виконувати всі види підготовчих робіт, старанно готуватися до проведення кожного уроку фізичної культури чи позакласного заходу і, при цьому, бути для учнів зразком організованості й старанності;
- практикант має працювати в школі п'ять (5) днів на тиждень, виконуючи вказівки і розпорядження керівництва бази практики;
- своєчасно подавати керівникам практики на перевірку документацію: регулярно вести щоденник, надавати плани-конспекти уроку фізичної культури для перевірки вчителю за два (2) дні до проведення відповідного уроку за розкладом, після закінчення практики здати звітну документацію у вказані терміни в розпорядженні декана факультету фізичної культури;
- практикант протягом практики проводить всі уроки з фізичної культури за розкладом в прикріплених класах;
- практикант повинен відвідати максимальну кількість уроків зі своєї спеціальності, проведених вчителями фізичної культури та іншими здобувачами вищої освіти у вільний від занять час;
- практиканти, які з поважних причин пропустили частину практики і не виконали Індивідуального плану практиканта, рішенням комісії, що створюється на факультеті для захисту, практика продовжується на певний термін без відриву від навчальних занять в університеті;
- згідно вимог Тимчасового положення університету про КМСН, студент-практикант, що не виконав Робочу програму практики без поважних причин або отримав незадовільну оцінку на захисті від комісії, відраховується з університету;
- **студент-практикант має право** вносити пропозиції щодо організації практики, брати участь у конференціях та нарадах.
- отримувати консультації вчителя фізичної культури, керівників практики університету та факультету фізичної культури з усіх питань організації і проведення практики;
- користуватися бібліотеками бази практики та університету, навчальними кабінетами і навчальними посібниками;
- студент-практикант заочної форми навчання має самостійно обирати місце проходження практики;
- дозвіл на проходження практики за місцем проживання чи роботи та направлення він отримує на основі відповідного листа-погодження із навчального закладу, яке має бути підписане керівником закладу та завчасно подається провідному фахівцю навчального відділу з організації практики факультету фізичної культури;

- заміна бази практики може бути здійснена лише з поважних причин і за наказом ректора університету;
- за наявності вакантних місць, студенти-практиканти факультету фізичної культури можуть бути зараховані на штатні посади, якщо робота на них відповідає вимогам Робочої програми практики факультету фізичної культури.

Інструкція з охорони праці

111 ІНСТРУКЦІЯ З ОХОРОНИ ПРАЦІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Загальні положення.

1.1. Практика є невід'ємною складовою частиною процесу професійної підготовки студентів в Університеті та проводиться на оснащених відповідним чином базах Університету.

1.2. Практика студентів Університету проводиться на базах, які мають відповідати вимогам нормативно-правових актів з охорони праці.

1.3. Студенти можуть бути направлені на практику тільки на ті бази, з якими Університет завчасно уклав договір на її проведення за встановленою формою.

1.4. Виконання вимог правил з охорони праці та безпеки життєдіяльності здобувачами вищої освіти під час практики є обов'язковими

1.5. До початку проведення практики повинно бути проведено обстеження робочих місць студентів-практикантів відповідальними за організацію проведення практики особами.

1.6. Обов'язковою умовою допущення студентів до проходження практики є проходження ними вступного інструктажу з охорони праці під час трудового і професійного навчання та оформлення його у бланку реєстрації з підписами особи, яка проводила інструктаж та особи, яку інструктували.

2. Вимоги безпеки під час практики.

2.1. Під час прибуття на базу практики студент-практикант повинен отримати вступний інструктаж з охорони праці та первинний інструктаж на робочому місці та поставити підпис у відповідних журналах інструктажу.

2.2. Студент має бути ознайомлений про те, що під час виконання професійних обов'язків на нього можуть впливати такі шкідливі або небезпечні чинники, як:

- висока психофізіологічна напруга;
- висока концентрація уваги;
- небезпека ураження електрострумом;
- небезпека виникнення загорань та пожеж;
- порушення параметрів мікроклімату, передбачених для навчальних приміщень;
- довготривалі статичні навантаження.

2.3. Студент-практикант повинен виконувати тільки ту роботу, яка йому доручена згідно з програмою практики.

2.4. У разі притягнення практиканта до робіт, які не передбачені програмою практики, йому слід негайно доповісти про це керівнику практики.

3. Під час практики не допускається:

3.1. Не виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку установи, зокрема, запізнюватися на роботу.

3.2. Пропускати або не проводити визначені програмою практики уроки та зривати освітній процес.

3.3. Залишати робоче місце без дозволу керівника практики, учителя, директора ЗЗСО.

3.2. Відволікати від роботи педагогічних працівників, які його оточують, заважати освітньому процесу.

3.3. Залишати учнів, з якими він проводить навчальні заняття, позакласну діяльність без нагляду. 3.4. Під час занять у навчальному кабінеті виконувати роботу, яка не передбачена розкладом і планом занять.

3.5. У процесі виникнення недоліків у роботі обладнання та приладів (комп'ютера, ксерокса, побутових приладів тощо) самостійно або разом з учнями їх ліквідувати, натомість негайно повідомити керівника закладу, учителя та припинити роботу до усунення недоліків.

3.6. Під час встановлення порушень вимог охорони праці в приміщенні для занять, розпочинати чи продовжувати роботу з учнями до усунення недоліків, які загрожують їхньому життю та здоров'я, зобов'язаний повідомити керівника закладу освіти про причини відміни занять у кабінеті.

3.7. Виконувати будь-які види ремонтних робіт на робочому місці учня чи в приміщенні. Ремонт виконується спеціально підготовленим персоналом закладу (електромонтером, слюсарем, електромеханіком).

Зміст практики

Виробнича педагогічна практики в закладах загальної середньої освіти складається з таких видів робіт:

- організаційна робота;
- навчально-методична робота;
- позакласна робота;
- виховна робота;
- науково-дослідна робота.

Зміст	Вид діяльності	Форми звітності
Організаційна робота		
Участь у роботі настановної конференції	Участь у настановчій конференції на базі закладу вищої освіти	Запис у щоденнику.
Знайомство з ЗЗСО. обговорення графіку виконання всіх видів завдань.	Бесіда з директором, завучем класводом, керівником практики Самостійна робота	Запис у щоденнику
Складання індивідуального плану роботи студента на період практики	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Ознайомлення з навчально-виховною роботою ЗЗСО.	Бесіда з завучем ЗЗСО	Запис у щоденнику
Вивчення матеріальної бази ЗЗСО,	Бесіда із вчителем фізичної культури, класводом	Запис у щоденнику

ознайомлення з особовими справами учнів, класними журналами.		
Ознайомлення та аналіз плани роботи школи, календарними планами вчителів фізичної культури, планами виховної роботи класовода, планами роботи спортивних секцій, розкладом навчальних	Бесіда з вчителем фізичної культури, самостійга робота	Запис у щоденнику
Участь у методичних об'єднаннях ЗЗСО	Бесіда з керівником практики Виконання індивідуального завдання	Оцінка керівника факультету за період проходження практики
Оцінювання на прикінці кожного тижня виробничої педагогічної практики в закладі загальної середньої освіти	Підсумкове зібрання групи	Оцінки від керівника практиком за звітні тижні практики
Навчально-методична робота		
Ознайомлення з річним календарним планом.	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Розробка планів-конспектів з фізичної культури з вивчаємого модулю	Самостійна робота	Допус вчителя до проведення заняття Запис у щоденнику
Проведення уроків з фізичної культури (1 тиждень -2 тиждень по 16 годин).	Уроки фізичної культури	Запис у щоденнику
4. Проведення уроків з фізичної культури (3-4 тиждень 14 годин).	Уроки фізичної культури	Запис у щоденнику
Проведення контрольного 1 – 2 уроків продовж 3-4 тиждень	Урок фізичної культури	Запис у щоденнику. Оцінка від вителя бази практики та від керівника закладу вищої освіти
Відвідування та аналіз уроків фізичної культури і студентів-практикантів	Уроки фізичної культури Самостійна робота	Аналіз результатів, запис у щоденнику
Позакласна робота		
Ознайомлення з організацією і методикою проведення занять в спортивних секціях бази практики	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Складання плану	Самостійна робота	Запис у щоденнику,

фізкультурно-оздоровчої і спортивної роботи на період практики.		Надання плану
Розробка документів щодо організації і проведення змагань в ЗЗСО	Самостійна робота	Надання положення
Участь в організації і проведенні фізкультурнооздоровчих і спортивних заходів.	Спортивний захід	Запис у щоденнику.
Проведення комплексу вправ, які використовуються в фізкультурних паузах та на рухомих перервах	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Проведення виховних години оздоровчого спрямування протягом 3-4 тиждень.	Спортивний захід	Запис у щоденнику. Оцінка від вителя бази практики та від керівника закладу вищої освіти
Проведення додаткових занять із з низьким рівнем навчальних досягнень учнів з фізичної культури	Оздоровче заняття	Запис у щоденнику.
Виховна робота		
Проведення виховної роботи з учнями прикріплених класів: – вивчення рівня вихованості учнів; – згуртованості колективу класу;	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Ознайомлення з методичними особливостями організації та проведення виховної роботи на базі практики.		Фрагмент плану виховної роботи, запис у щоденнику
Виконує план-графік виховної роботи з учнями класу.	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Проведення фронтальних і групових виховних заходів (бесід, диспутів, екскурсій, колективних творчих справ, класних годин, вечорів, конкурсів тощо (не менше 2-х)	Виховний захід	Запис у щоденнику. Конспект виховного заходу. Оцінка від вчителя молодших класів та від керівника закладу вищої освіти з педагогіки

Здійснити комплексний самоаналіз виховного заходу.	Самостійна робота	Запис у щоденнику. Самоаналіз виховного заходу. Оцінка від керівника закладу вищої освіти з педагогіки
Здійснити комплексний самоаналіз проведеного уроку.	Самостійна робота	Запис у щоденнику. Надання самоаналізу уроку Оцінка від керівника закладу вищої освіти з педагогіки
Навчально-дослідницька робота		
Відвідування уроків, позакласних занять вчителів	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
Проведення хронометражу уроку фізичної культури	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
Проведення пульсометрії уроку фізичної культури	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
Проведення педагогічного аналізу уроку фізичної культури	Педагогічне спостереження	Запис у щоденнику
Проведення психологічної діагностики міжособистісних взаємин в групі (за однією з психодіагностичних методик).	Психологічна діагностика групи	звіт про психодіагностику міжособистісних відносин в учнівській групі за методикою, бланки відповідей досліджуваних
Вивчення учнівської групи	Збір первинної інформації про учнівську групу за допомогою основних загальнопсихологічних методів: спостереження, аналізу класної документації та продуктів діяльності учнівської групи, групового опитування	Звіт учнівській групі
Проведення індивідуальних досліджень	Самостійна робота	Запис у щоденнику
Аналіз роботи вчителів з батьками учнів	Педагогічне спостереження, опитування	Запис у щоденнику, письмовий аналіз роботи вчителів з батьками учнів за схемою, оцінка від керівника закладу вищої освіти з педагогіки

Звітня документація

Після закінчення виробничої педагогічної практики в закладі загальної середньої освіти студенти подають такі документи:

- щоденник практиканта;
- звіт про практику, підписаний практикантом та керівником практики від бази практики в письмовому вигляді;
- протоколи обговорення контрольних заходів;
- відгук на студента-практиканта (як класного керівника і вчителя–предметника), засвідчена директором школи у щоденнику практиканта;
- плани-конспекти уроків фізичної культури, які провів практикант;
- положення про шкільні змагання, проведені практикантом;
- сценарій виховного заходу, підписаний та оцінений класним керівником;
- зразки наочності, що використовувалась на уроках;
- матеріали науково-практичних досліджень з фаху;
- матеріали досліджень з психології і педагогіки.

ЕТАПИ ПРАКТИКИ

Виробничої педагогічної практики в закладі загальної середньої освіти Завдання реалізуються у три етапи: 1 – організаційний, 2 – основний, 3 – підсумковий.

I. Організаційний етап:

1. Участь у настановній конференції. Одержання направлень для проходження практики, настанов щодо її організації. Призначення старост груп у кожен заклад загальної середньої освіти для ведення обліку відвідування студентами практики, складання графіку проведення пробних уроків та виховних годин.
2. Ознайомлення з адміністрацією ЗЗСО, класоводом, класом, функціями вчителя, специфікою організації освітнього процесу в початковій школі, основними нормативними документами, що регламентують роботу початкової школи:
 - Державним стандартом початкової освіти;
 - Типовими освітніми програмами для закладів загальної середньої освіти (1–4 класи);
 - Рекомендаціями Міністерства освіти і науки України щодо організації освітнього процесу у ЗЗСО на н. р.;
 - Календарним плануванням уроків на II семестр для відповідного класу;
 - Планом виховної роботи на II семестр для відповідного класу
3. Складання індивідуального плану навчальної педагогічної практики в закладі загальної середньої освіти.
4. Вивчення календарного планування уроків та плану виховної роботи у відповідному класі на період практики. Вибір тем пробних уроків і виховних годин та узгодження дат їх проведення з класоводом та керівником практики.
5. Ознайомлення з основними формами роботи з батьками.

II. Основний етап

1. Консультації з класоводом, вчителями класу, керівниками практики щодо виконання завдань практики.
2. Спостереження та аналіз особливостей проведення уроків, виховних годин і заходів класовода, (1-4 тиждень проходження практики).
3. Проведення педагогічного аналізу уроку фізичної культури, хронометражу уроку фізичної культури та пульсометрії уроку.
4. Підготовка (складання планів-конспектів, затвердження їх класоводом/учителем) і проведення пробних уроків (2, 4 тиждень проходження практики).
5. Підготовка (складання плану-конспекту, затвердження його класоводом/вихователем ГПД та керівником практики і проведення виховної години).
6. Написання комплексного самоаналізу позаурочного заходу за всіма значущими параметрами.
7. Відвідування та аналіз пробних уроків та виховних годин однокурсників.
8. Відвідування занять уроків за вибором варіативного складника базових навчальних планів початкової освіти, переймання досвіду організації та проведення.
9. Ознайомлення з основними формами роботи вчителя з батьками, їх аналіз.

III. Підсумковий етап

1. Написання звіту про виконання програми виробничої педагогічної практики в закладі загальної середньої освіти.
2. Оформлення, упорядкування та подання на перевірку звітної документації.
3. Участь у звітній конференції за підсумками виробничої педагогічної практики в закладі загальної середньої освіти.

Вимоги до звіту

Під час проходження практики студент складає звіт, який здається на перевірку керівнику практики. Звіт повинен бути виконаний на листах формату А4, мати титульний аркуш з позначенням назви університету, кафедри, групи, прізвища студента. Основні результати практики студент викладає у звіті, який повинен мати детальний опис результатів роботи з кожного розділу Індивідуального плану. Звіт повинен відобразити повну характеристику самостійної роботи практиканта на базі практики. За змістом і структурою звіт повинен відповідати програмі практики. Звіт виконується державною мовою комп'ютерним набором на стандартних аркушах паперу, шрифтом гарнітурою Times New Roman через через 1,5 міжрядкових інтервали 14 шрифтом; межі оформлення тексту: зліва, зверху, знизу – не менше 20 мм, справа – не менше 10 мм; розподіл тексту на розділи, підрозділи та пункти повинен відповідати структурі програми практики, наповненість сторінки має становити 75% від її загального

обсягу. Аркуші звіту повинні бути зчеплені. Звіт перевіряється і затверджується керівниками практик від бази та університету з їх підписами, а також особистий підпис студента.

Завдання з педагогіки

Зміст практики

- > поглиблення розуміння сутності основ компетентнісної, особистісно орієнтованої освіти, особливостей їх реалізації в освітньому процесі закладу базової середньої освіти;
- > саморозвиток особистісних якостей студента, активізація позиції суб'єкта професійного та особистісного саморозвитку;
- > поглиблення розуміння сутності виховання в контексті інноваційної освіти, основ її реалізації через адекватну організацію діяльності учнів;
- > залучення студентів до самостійного розв'язання посильних освітніх завдань.

Для реалізації поставлених завдань студент-практикант повинен виконати наступні види робіт з педагогіки:

1. Вести щоденник виробничої педагогічної практики (фіксувати та аналізувати процес і результати власної діяльності (підготовка та проведення навчальних занять, робота з документацією (вивчення особливостей ведення журналу, планів роботи вчителя), спостереження за особливостями організації освітнього процесу в початковій школі).
2. Брати участь у консультаціях керівника практики.
3. Ознайомитися з особливостями співпраці вчителя початкових класів та вчителя фізичної культури.
4. Підготувати конспект виховного заходу, який необхідно провести з учнями початкових класів (попередньо план-конспект узгодити з класоводом та методистом, а також запросити на перегляд виховного заходу).
5. Здійснити комплексний самоаналіз виховного заходу за значущими параметрами (з фіксацією у щоденнику).
6. Здійснити аналіз роботи вчителя з батьками учнів.
7. Підготувати звіт з виробничої педагогічної практики, в якому відобразити:
 - а) найбільш суттєві досягнення та проблеми щодо реалізації освітнього процесу в початковій школі, дати їм теоретичне обґрунтування;
 - б) сформулювати комплекс форм, методів, прийомів організації освітнього процесу, які студент-практикант визначив як найбільш ефективні;
 - в) відобразити результати проведеної роботи з педагогіки (виховний захід, його самоаналіз, аналіз роботи з батьками учнів);

г) сформувати загальні висновки, «уроки практики», визначити напрями особистісного та професійного саморозвитку на перспективу.

Звітна документація для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з педагогіки

1. Педагогічний щоденник
2. План-конспект виховного заходу (див. додаток 1)
3. Самоаналіз проведеного виховного заходу
4. Аналіз роботи класного керівника з батьками учнів (див. додаток 2)
5. Загальний звіт по практиці

Критерії оцінювання виробничої педагогічної практики з педагогіки

- **ступінь** виконання студентами завдань практики;
- **якість** педагогічних знань, проявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- **рівень** сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх фахівців.

Бали	Критерії
20-18	Студент у повному обсязі виконав усі завдання виробничої педагогічної практики. Виховні заходи оцінено на 7-8 балів. Отримав високу оцінку вчителя, класного керівника та методистів за виконувану роботу. Під час виконання різних видів роботи в школі проявив себе як організований, сумлінний, ініціативний, творчий. Завоював повагу серед учнів, педагогічного колективу школи, керівників практики і отримав високу оцінку керівника від бази практики. У визначений термін здав досконало оформлену документацію, яка відповідає вимогам практики.
17-15	Студент у повному обсязі виконав усі завдання виробничої педагогічної практики. Виховний захід оцінено на 6-7 балів. Студент припускався деяких методичних помилок під час проведення виховних заходів, але зміг самостійно їх виправити або пояснити причину в процесі аналізу виховного заходу. Проявив дисциплінованість, отримав позитивну оцінку роботи від класного керівника. Вчасно оформив та здав звітну документацію, яка відповідає вимогам практики.

14-12	Завдання з педагогіки виконані в повному обов'язку. Виховний захід оцінено на 5-6 балів. Студент проявив себе організованим, дисциплінованим, проте недостатньо самостійним та ініціативним. Під час залікових заходів допускалися несуттєві методичні помилки. Студент вчасно здав документацію, але при її оформленні допустився деяких неточностей або неповноти викладу.
11-0	За період практики студент не виконав усі завдання з педагогіки, передбачених програмою практики. Отримав негативні відгуки від педагогічного колективу школи, керівників від бази практики. Невчасно та не в повному обов'язку подав матеріали практики, які містять неточності та помилки і не відповідають вимогам, щодо оформлення такого виду документації.

**Розподіл балів під час оцінювання результатів діяльності
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з
педагогіки**

№	Зміст	Бали
1.	Щоденник практики (повнота і правильність оформлення – зміст, висновки, оцінка)	2
2.	Виховний захід (підготовка, проведення, наявність та повнота конспекту)	8
3.	Самоаналіз проведеного виховного заходу	4
4.	Аналіз роботи вчителя з батьками учнів	4
5.	Участь у настановній конференції, підготовка звіту (наявність усіх структурних компонентів, відображення всіх видів робіт, список використаних джерел, наявність необхідних підписів) та участь у звітній конференції	2

ДОДАТКИ

Додаток 1

Схема методичної розробки виховного заходу

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

«Затверджую»
викладач кафедри педагогіки
та управління навчальним закладом
_____ (підпис)
«___» _____ 202_ р.

Конспект виховного заходу
на тему:

студента _____ групи _____ курсу
_____ факультету

(П.І.Б.)
для проведення в _____ класі
_____ школи
« _____ » _____ 202_ р.

Друга сторінка:

Мета заходу (виховна, пізнавальна, розвиваюча)

Форма проведення (класна година, диспут, колективна творча справа, екскурсія тощо)

Місце проведення заходу і його тривалість

Обладнання і наочність

Використана література, методичні розробки тощо

Зміст виховного заходу

- I. **Вступна частина:** вступне слово вчителя, організація заходу, актуалізація теми заходу тощо.
- II. **Основна частина:** викладення інформаційного матеріалу, запитання для обговорення, зміст завдань для групового чи колективного виконання, конкурсні завдання.
- III. **Заключна частина:** підведення підсумків, рекомендації і пропозиції учням.

Додаток 2

Аналіз роботи вчителя з батьками учнів (за спостереженнями та бесідою з вчителем)

Клас _____

Вчитель _____

Стаж педагогічної діяльності _____

Термін співпраці з батьками учнів _____

1. За якими напрямками працює класний керівник з батьками учнів?
2. На скільки складною є робота з батьками для класного керівника?
3. Які форми та методи роботи з батьками використовує? Яким надає перевагу? Чому?
4. Вкажіть актуальні теми батьківських зборів, які вчитель визначає як обов'язкові.
5. Які поради дає вчитель щодо індивідуальної бесіди з батьками учнів?
6. Які поради дає вчитель щодо проведення батьківських зборів?
7. Що визначає вчитель як найскладніше у роботі з батьками (конкретизуйте)?
8. Сформууйте поради щодо налагодження співпраці вчителя з батьками учнів.

202_ р.

Здобувач вищої освіти _____

(підпис)

Схема самоаналізу проведеного виховного заходу

1. Тема виховного заходу.
2. Організація заходу: наскільки були готові діти і педагог до проведення заходу (оформлення приміщення, обладнання, наочність; підготовка і використання ТЗН; чіткість, організованість).
3. Злагодженість дій педагога і дітей під час заходу; раціональне використання часу.
4. Оцінка актуальності даного заходу, його відповідності інтересам і віковим особливостям учнів.
5. Участь учнів у проведеному виховному заході, їхня роль і активність.
6. Заключна частина заходу: чи було проведено колективні підсумки, загальні висновки і узагальнення.
7. Мета заходу. Наскільки вдалося її досягнути.
8. Результативність проведеного виховного заходу, його пізнавальна і виховна цінність.
9. Які позитивні сторони та недоліки бачите у проведенні заходу?
10. Що Вам вдалося добре, а що хотіли б поліпшити наступного разу?
11. Визначте уміння, які допомогли вам провести виховний захід.

ЗАВДАННЯ З ПСИХОЛОГІЇ

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Науково-дослідницька робота студента-практиканта

Під час практики здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні науково-дослідні завдання психологічного, педагогічного та методичного змісту, зокрема:

1) студент знайомиться з класом, налагоджує психологічний контакт. Це необхідно, по-перше, для успішного виконання всіх завдань педагогічної практики, по-друге, збору первинної інформації про учнівську групу за допомогою основних загальнопсихологічних методів: спостереження, аналізу класної документації та продуктів діяльності учнівської групи, групового опитування, по-третє, для вибору психодіагностичних методик, які будуть найінформативніші та найдоцільніші у вивченні даної учнівської групи.

2) спостерігає за учнівським класом, збирає матеріал з теми науково-методичного дослідження, кваліфікаційної роботи;

3) проводить психодіагностичні дослідження за психодіагностичною методикою, обробляє її результати з метою отримання знань про специфіку соціально-психологічних феноменів в конкретній учнівській групі (соціально-психологічний клімат, згуртованість, лідерство, неформальні групи в класі, референтні групи тощо). При виборі методики психодіагностики студент може

скористатися рекомендаціями вчителя стосовно напрямку дослідження учнівської групи.

4) втілює дані експериментальних досліджень в практику навчання і виховання, розробляє методичні рекомендації та пропозиції щодо використання результатів дослідження в навчально-виховному процесі;

5) готує звітні матеріали. Складає звіт про вивчення учнівської групи, який містить не лише узагальнені, теоретично осмислені дані про учнівську групу, але й педагогічні висновки щодо організації виховної роботи в класі, виділення основних її напрямів та вибору адекватного педагогічного впливу на учнівську групу.

Проведення психолого-педагогічних досліджень здобувачами вищої освіти реалізується у виконанні індивідуальних завдань дослідницького характеру. Тема дослідницької роботи вказується в індивідуальному плані студента-практиканта в розділі «Науково-дослідницька робота». Проведення невеликих, але конкретних досліджень сприятиме розвитку у майбутніх вчителів необхідних умінь проводити психолого-педагогічні спостереження, аналізувати і узагальнювати педагогічні факти, використовувати дослідницькі методики, робити висновки, оформляти результати досліджень у вигляді повідомлень, доповідей, використовувати їх при написанні психолого-педагогічної характеристики учня (класу) та методичної розробки виховного заходу.

Індивідуальні завдання для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти з психології

Психологічна підготовка студентів до виконання цих обов'язків включає актуалізацію знань, умінь, навичок, отриманих у процесі вивчення психології, а також під час навчальної психолого-педагогічної практики. Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти є органічним продовженням попередніх її етапів. Зокрема, студенти використовують засвоєні ними раніше психологічні знання при організації та проведенні уроків. Окрім актуалізації вже набутого педагогічного досвіду, студенти оволодівають знаннями, вміннями, навичками психологічного забезпечення роботи педагога з учнівською групою.

На досягнення даної мети студенти розв'язують такі **завдання**:

- підбір та використання психодіагностичних методик з вивчення структури взаємин між учнями класу та між учнями і вчителем;
- обробка й аналіз матеріалів, отриманих у результатів психодіагностики;
- використання результатів психодіагностики взаємовідносин у класі для розробки пропозицій щодо роботи педагога з даною учнівською групою.

Перелік звітної документації:

1. Звіт про вивчення учнівської групи.

2. Звіт про проведення психологічної діагностики міжособистісних взаємин в групі (за однією з психодіагностичних методик).
3. Матеріали психодіагностики (бланки відповідей учнів).

Розподіл балів, що присвоюються практиканту

Психологія

<i>Вид діяльності практиканта</i>	<i>Макс. к-ть балів</i>
1. Матеріали психодіагностики (звіт про психодіагностику міжособистісних відносин в учнівській групі за методикою, бланки відповідей досліджуваних)	10
2. Звіт про вивчення учнівської групи	5
3. Захист звіту перед комісією	5
<i>Загалом</i>	20

1. *Рівень проведення психодіагностичного дослідження (10 балів):*

9-10 балів – психодіагностичний інструментарій відповідає меті дослідження, надано повний комплект матеріалів психодіагностики, які відповідають вимогам психодіагностичної методики; кожен з бланків відповідей містить обробку результатів діагностики; проведення психодіагностичного дослідження оцінено керівником від бази практики та/або методистом від кафедри на «відмінно», його проведено на належному рівні;

7-8 балів – психодіагностичний інструментарій відповідає меті дослідження, проведення психодіагностичного дослідження оцінено керівником від бази практики та/або методистом від кафедри на «добре», під час виконання завдання здобувач допускав незначні помилки, надав комплект матеріалів психодіагностики, які відповідають вимогам психодіагностичної методики; однак окремі бланки або відсутні, або містять неповну інформацію;

6 балів – підібраний психодіагностичний інструментарій частково відповідає меті дослідження, проведення психодіагностичного дослідження оцінено керівником від бази практики та/або методистом від кафедри на «задовільно», під час психодіагностики здобувач допускав суттєві помилки; комплект матеріалів психодіагностики має значні прогалини;

0 балів – психодіагностичне дослідження не проведено.

2. *Оформлення звіту (5 балів):*

4-5 балів – звіт оформлено згідно з вимогами, звіт містить аналіз вивчення учнівської групи під час проходження практики, не містить лексико-граматичних помилок;

2-3 бали – звіт оформлено згідно з вимогами, звіт вивчення учнівської групи викладено не повно, допущені помилки мовного та змістового характеру;

1 бал – звіт вивчення учнівської групи викладено з порушенням орієнтовної схеми, допущені помилки мовного та змістового характеру;

0 балів – звіт не оформлено.

3. Виступ на звітній конференції (5 балів):

4-5 балів – здобувач у виступі чітко викладає основний зміст виконаних завдань з психології, логічно аргументує висновки, наводить приклади, відповідає на поставлені питання;

2-3 бали – здобувач у виступі викладає основний зміст завдань практики, наводить приклади, не завжди може відповісти на поставлені питання;

1 бал – здобувач у виступі не точно викладає основний зміст щодо виконання завдань під час проходження практики, не може навести приклади та відповісти на поставлені питання;

0 балів – здобувач не з'явився на науково-практичну конференцію.

Додаток

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЗВІТУ ПРО ВИВЧЕННЯ УЧНІВСЬКОЇ ГРУПИ

1. Загальні відомості про учнівську групу (школа; клас; кількість учнів; статевий та віковий склад; спеціалізація, якщо така існує; тривалість існування групи).

2. Структура класу:

а) офіційна — перелік посад, розподіл обов'язків між ними, система підпорядкування, рівень авторитетності учнів, що займають посади; чим його можна пояснити;

б) неофіційна - її співвідношення з офіційною, популярні, не популярні, ізольовані учні в класі; якості особистості, які найвище оцінюються в групі. Поділ класу на мікрогрупи, причини їх існування;

в) взаємини між учнями: емоційний клімат у групі, прояви взаємодопомоги, співвідношення міри вимогливості до себе і до інших, стиль та мотиви спілкування між учнями, особливості стосунків хлопчиків і дівчат. Негативні прояви у стосунках: частота та зміст конфліктів, проблема непопулярних та ізольованих членів групи, байдужість один до одного, труднощі в спілкуванні, способи коригування та оптимізації взаємовідносин.

3. Відносини учнівської групи із:

а) вчителем (стиль керівництва класом, його зв'язок із характером міжучнівських стосунків; характеристика контактів з учнями, рівень авторитетності);

б) іншими учнівськими групами — одновіковими (суперництво, співробітництво, доброзичливість, взаємодопомога, стосунки лідерів); різновіковими (старшими, молодшими);

в) позашкільними групами (спортивні секції, неформальні угруповання).

4. Спрямованість учнівської групи:

а) навчально-пізнавальна - рівень успішності, дисципліни, знань, ставлення до відмінників, до невстигаючих;

б) професійна — наявність різноманітних форм професійної підготовки, ставлення до них учнів; рівень професійних знань, умінь, навичок та зацікавленості майбутньою професією;

в) егоїстична - перевага особистих інтересів над інтересами класу, низький рівень контактності, обмеженість у спілкуванні в позаурочний час, байдуже ставлення до товаришів;

г) гуманістична — прояви взаємодопомоги, зацікавленість справами один одного, змістовні та інтенсивні контакти.

Визначити переважну спрямованість групи.

5. Висновки:

— рівень організованості учнівської групи (забезпечує, чи ні самоуправління та самовиховання);

— педагогічні засоби підвищення організованості класу та активізації його виховних можливостей.

Вивчення структури міжособистісних взаємин в групі можливий за допомогою таких методів психодіагностики, як:

1. Спостереження за певною схемою.
2. Соціометрія.
3. Референтометрія.
4. Опитування (анкета, бесіда, інтерв'ю).
5. Експериментальний твір
6. Вивчення шкільних та класних документів.

Опис методик психодіагностики міжособистісних взаємин в учнівській групі

Додаток

Методика 1. СОЦІОМЕТРІЯ

Інструкція. Дітям роздасться анкета або проводиться співбесіда за її пунктами: «Як ваш учитель я б хотіла з'ясувати, з ким із учнів нашого класу ти хотів би дружити. Це допоможе мені краще спланувати роботу класу. Уважно прочитай кожне запитання та напиши прізвища трьох учнів, яких ти вибрав».

А. З ким із учнів нашого класу тобі найприємніше було би гратися після уроків?

1. _____
2. З ким ще? _____
3. З ким ще? _____

Б. З ким із учнів нашого класу тобі найбільше хотілося би виконувати домашні завдання?

1. _____
2. З ким ще? _____
3. З ким ще? _____

Для того, щоб учні нікого не залишили поза увагою, бажано дати кожній дитині список учнів класу (або написати список учнів на дошці).

Для опрацювання отриманих даних існує два графічних способи, що доповнюють один одного:

1. Таблиця результатів.
2. Соціограма.

Таблицю результатів заповнюють у першу чергу. По вертикалі записуються прізвища усіх учнів, які вивчаються; по горизонталі – тільки їх номер. У відповідних клітинках перетину виставляють бали, враховуючи при цьому, що вибір в першу чергу становить 3 бали, у другу – 2, у третю – 1 бал. Далі потрібно підрахувати алгебраїчну суму балів кожного учня, що визначає його статус у класі.

Взаємний вибір (незалежно від порядку) обведіть кружечком. Для визначення рівня згуртованості класу використовується формула:

$PЗ = \Sigma : 5n (n - 1)$, де $PЗ$ – рівень згуртованості, Σ – сума всіх взаємних виборів у класі; n - кількість учнів.

Згуртованість тим вища, чим ближчий до одиниці коефіцієнт згуртованості.

Обробка результатів

Складаємо таблицю. У 1-й колонці — список прізвищ усіх учнів класу. Кількість наступних колонок дорівнює кількості учнів у класі. У цих колонках позначаємо прізвища учнів числами, які відповідають порядку прізвища у списку з 1-ої колонки.

№ п/п	Список учнів	Кількість учнів у класі											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Андрій		2			1				3			
2.	Борис					1				2	3		
3.	Белла						3					1	2
4.	Олексій					3			2	1			
5.	Олег		1						3	2			
6.	Віра			1		2							3
7.	Фаїна			1								3	2
8.	Юра			1				2		3			
9.	Іван Г.	3	2			1							
10.	Іван К.	3	2			1							
11.	Світлана			2		1	3						
12.	Катя			2		3						1	
Кількість одержаних		2	4	5	0	8	2	1	2	5	1	3	3

виборів													
---------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

З наведеної таблиці зрозуміло: 8 виборів у групі з 12 учнів вказує, що Олег є лідером (зіркою). Кожен учень у цьому класі має принаймні одного приятеля, що виявив бажання сидіти з ним за одною партою. Винятком є Олексій. Він – ізольований.

Соціограма – це графічне зображення результатів соціометричної методики. Вона дає наочне уявлення про внутрішньогрупову диференціацію учнів класу за їх статусом (популярністю).

За даними таблиці №1 усіх учнів поділяють на 4 групи:

1. Лідери (найбільш популярні у класі, найбільше балів).
2. Активісти (виборів багато, але менше, ніж у лідерів).
3. Більшість (кількість виборів незначна).
4. Ізольовані (ті, яких ніхто не вибрав).

Сама **соціограма** виглядає так: будуються чотири концентричні кола. Вертикальним діаметром їх поділяють навпіл. Номери дівчаток позначають кружечком і розміщують у лівому півколі. Номери хлопчиків – трикутником у правому півколі. Лідерів розміщують у центральному колі, активістів – у секторі два, більшість – у третьому секторі, ізольованих – у останньому, четвертому.

Наступним кроком є візуальне зображення стосунків. Якщо учень із номером 1 вибрав учня із номером 2, то на соціограмі це зображується вектором зі стрілкою у бік обраного, якщо ж вибір взаємний, то стрілки будуть в обох кінцях. На соціограмі добре помітно окремі підгрупи в класі.

На підставі даних соціометричної методики робимо висновки про рівень згуртованості класу, наявність угруповань, їхні зв'язки з лідерами, про взаємодію лідерів між собою, про відносини між дівчатками і хлопчиками, про наявність ізольованих учнів тощо.

Діагностика мотивації навчання «Сходінки схильностей»

Учень молодших класів із запропонованих тверджень, які включають два види мотивів навчання: соціальні і пізнавальні, вибирає ті, що для нього найважливіші.

Мотив	Твердження	Результат вибору дитиною (як приклад)
Пізнавальний	1. Я вчусь, щоб усе знати	6
	2. Я вчусь, тому що мені подобається процес навчання	8
	3. Я вчусь для того, щоб отримувати хороші оцінки	1

	4. Я вчусь для того, щоб самому навчитись розв'язувати задачі	5
Соціальний	1. Я вчусь для того, щоб бути корисним людям	4
	2. Я вчусь для того, щоб учитель був задоволений моїми успіхами	7
	3. Я вчусь для того, щоб своїми успіхами радувати батьків	2
	4. Я вчусь для того, щоб за мої успіхи мене поважали товариші	3

Пізнавальні мотиви:

1. Широкий пізнавальний мотив – орієнтація на оволодіння новими знаннями
2. Процесуальний - орієнтація на процес учіння
3. Результативний - орієнтація на оцінку
4. Учбово-пізнавальний - орієнтація на засвоєння способу отримання знань

Соціальні мотиви:

1. Широкий соціальний мотив – бажання мати знання, щоб бути корисним суспільству
2. Вузький соціальний мотив – бажання отримати схвалення з боку вчителя
3. Вузький соціальний мотив – бажання отримати схвалення батьків
4. Вузький соціальний мотив – бажання заслужити повагу товаришів

Інтерпретація результатів: Результати, отримані за допомогою даної методики свідчать про співвідношення соціальних і пізнавальних мотивів навчання школяра. Якщо у ієрархії мотивів серед перших чотирьох є два пізнавальних і два соціальних мотиви, то ми робимо висновок про гармонійне їх поєднання, у іншому випадку – домінування якогось типу мотивації.

Діагностика мотивації навчання «Незакінчені речення»

Пояснення до виконання: Методика проводиться з кожним учнем індивідуально. Експериментатор зачитує початок речення і записує закінчення. Обробка результатів наступна: Спочатку закінчення кожного речення відносять до попередньо визначеного типу мотивації, далі визначається позитивна чи негативна оцінка дитиною даного показника і підраховується їх сума.

№ з/п	Початок речення	Закінчення речення дитиною
1.	Я думаю, що хороший учень – це той, хто..	
2.	Я думаю, що поганий учень – це той, хто..	
3.	Більше усього я люблю, коли учитель...	
4.	Більше усього я не люблю, коли учитель...	
5.	Більше усього мені школа подобається за те...	

6.	Я не люблю школу за те, що..	
7.	Мені радісно, коли в школі...	
8.	Я боюсь, коли в школі...	
9.	Я хотів би, щоб у школі...	
10.	Я не хотів би, щоб у школі...	
11.	Коли я був маленький, я думав, що в школі...	
12.	Якщо я не уважний на уроці, я...	
13.	Якщо я не розумію щось на уроці, я...	
14.	Якщо мені щось не зрозуміло під час виконання домашнього завдання, я...	
15.	Я завжди можу перевірити, чи правильно я...	
16.	Я ніколи не можу визначити, чи правильно я...	
17.	Якщо мені потрібно щось запам'ятати, я...	
18.	Коли мені щось цікаво на уроці, я...	
19.	Мені завжди цікаво, коли на уроках...	
20.	Мені завжди нецікаво, коли на уроках...	
21.	Якщо нам не задають домашнього завдання я...	
22.	Якщо я не знаю, як розв'язати задачу, я...	
23.	Якщо я не знаю, як написати слово, я...	
24.	Я краще розумію, коли на уроці...	
25.	Я хотів би, щоб у школі завжди...	

Вивчення емоційного профілю класу

Для проведення оцінювання емоційного стану класу, наприклад за тиждень або місяць, використовується таблиця, у яку, за допомогою кольору, тобто кольоровими олівцями або фломастерами учні вносять дані про свій настрій. При цьому вони зафарбовують клітинки навпроти свого прізвища у такий спосіб: червоний колір – радісний настрій; зелений колір – спокійний, упевнений настрій; синій колір – сумний настрій; чорний колір – тривожний настрій.

Настрій учнів у кольорі

№ з/п	Прізвище, ім'я	Дні тижня				
		понеділок	вівторок	середа	четвер	п'ятниця

Додаток

Взірець оформлення титулки «Індивідуального плану» проходження практики

Міністерство освіти і науки України

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Факультет _____

Кафедра психології освіти

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН

проходження

_____ практики

студента(ки) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
галузі знань _____

спеціальності _____

освітня програма _____

Прізвище Ім'я По батькові

Кам'янець-Подільський

20__ р.

Відповідно до змісту програми практики планую виконати наступні завдання практики:

1. Взяти участь у настановній конференції щодо завдань практики та організаційних моментів.
2. Познайомитися із керівництвом бази практики
3. Познайомитися з учнівським класом
4. Ознайомитись з нормативними документами
5. Вести щоденник практики....
6.

Підпис

Прізвище, ініціали студента

Додаток

Орієнтовна схема звіту

про психодіагностику міжособистісних відносин в учнівській групі

Дата проведення психодіагностики _____

Прізвище здобувача вищої освіти, який проводив психодіагностику _____

Назва психодіагностичної методики з вивчення міжособистісних відносин в учнівській групі

Інформація про охоплення учнів класу психодіагностичним обстеженням, форму проведення психодіагностики, ставлення учнів до психодіагностики.

Обробка результатів психодіагностики

Інтерпретація результатів психодіагностики

Рекомендації з розвитку учнівської групи, що ґрунтуються на отриманих в процесі діагностики результатів.

МЕТОДИКА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Підведення підсумків практики відбувається на останньому етапі практики. Звітна документація подається здобувачами вищої освіти на кафедру для перевірки упродовж трьох днів після закінчення практики. Результати практики узагальнюються публічно на звітній конференції із захисту практики, що відбувається у присутності комісії, до складу якої входять керівники практики від закладу вищої освіти і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедр. Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти здобувачів вищої освіти завершується диференційованим заліком. Оцінка ставиться за виконання студентами усіх вимог програми практики та якість звітної документації на основі результатів захисту перед комісією. Вона є комплексною, її структурними компонентами є:

1. Фахова підготовка – 60 балів:

організаційну роботу (10 балів);

навчальну-методичну роботу (20 балів);

позакласну роботу (10 балів);

виховну роботу (10 балів);

науково-дослідну роботу (10 балів).

2. Завдання з педагогіки – 20 балів.

3. Завдання з психології – 20 балів.

Схема розподілу балів здобувачів вищої освіти під час проходження практики

Вид роботи	Кількість балів з фаху	Поточний контроль	Контрольні заходи	Завдання з педагогіки	Завдання з психології
Організаційна робота	10	Щоденна діяльність 10 балів			
Навчально-методична робота	20	Щоденна діяльність 8 балів	Проведення практикантом 1-2 контрольних уроків в закріплених класах 12 балів		
Позакласна робота	10	Щоденна діяльність 4 балів	Самостійно проводить контрольний позакласний захід з фізичної культури. 6 балів		
Виховна робота	10	Щоденна діяльність 10 балів		20	
Науково-дослідна робота	10	Щоденна діяльність 10 балів			20
Усього балів з фаху	60	42	18		
Усього разом балів	100	42	18	20	20

Оцінка 90-100 балів “відмінно” ставиться студенту, який на високому рівні» виконав в повному обсязі програму практики, проявив при цьому вміння (опираючись на теоретичні знання) правильно вирішувати мету та завдання уроку, проявив в роботі самостійність та творчий підхід, який своєчасно готував і подавав до перевірки документи практики.

Оцінка 82-89 балів “дуже добре” ставиться студенту який вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.

Оцінка 75-81 балів “добре” ставиться студенту, який повністю виконав програму практики. Проявив вміння (опираючись на теоретичні знання)

визначати завдання та організацію уроку, знаходити засоби їх вирішення. Він ініціативний, але при виконанні окремих розділів програми практики допустив незначні помилки.

Оцінка 60-66 балів “задовільно” ставиться студенту, який виконав в загалі програму практики, але не виявив глибоких знань, не в повній мірі оволодів вмінням їх використовувати, допускав помилки в проведенні окремих видів робіт практики.

Оцінка 35-59 балів “незадовільно” ставиться студенту, який не виконав основні завдання програми практики, не оволодів теоретичними знаннями, вміннями ставити і вирішувати конкретні завдання уроку та роботи вчителя фізичної культури, не навчився встановлювати педагогічний контакт з учнями, не своєчасно подав документи практики з значними зауваженнями.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка з кредитного модуля	Підсумкова оцінка за шкалою ECTS	Підсумкова оцінка за національною шкалою	
		екзаменаційна	залікова
90-100	A (відмінно)	відмінно	зараховано
82-89	B (дуже добре)	добре	
75-81	C (добре)		
67-74	D (задовільно)	задовільно	
60-66	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	незадовільно	не зараховано
34 і менше	F (незадовільно з обов'язковим проведенням додаткової роботи щодо вивчення навчального матеріалу кредитного модуля)		

ПОРЯДОК ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Попередній та основний захист результатів практики проводяться в 3 етапи:

- попередній захист результатів практики на комісії на базі практики;
- основний захист результатів практики на комісії в університеті та

підсумкова звітна конференція з практики на факультетів період літньої сесії (6 семестр).

По завершенню терміну практики (протягом останніх 3-х днів) на базі практики проводиться підведення підсумків і попередній захист результатів практики студентів. Для цього на базі практики створюється комісія на чолі з керівником практики від бази практики і членів комісії у складі керівника практики від кафедр факультету фізичної культури, керівника практики від кафедр університету, заступника директора з навчальної роботи закладу, вчителів фізичної культури, класного керівника.

На засіданні:

- підбиваються підсумки навчально-виховної роботи практикантів;
- вивчаються досягнення та недоліки в їх роботі;
- оцінюється рівень теоретичної та практичної підготовки студентів до навчально-виховної роботи в школі, якість організації практики її керівниками;
- намічаються заходи щодо вдосконалення практики.

Здобувачі вищої освіти звітують про свою роботу, аналізують чинники, що її ускладнювали, роблять висновок щодо рівня своєї теоретичної і практичної підготовки, набутої в університеті, та ролі практики в її поглибленні. Вчителі фізичної культури і класні керівники характеризують роботу кожного студента, дають оцінку виконаній роботі, висловлюють побажання щодо поліпшення якості підготовки майбутніх вчителів і вдосконалення організації практики її керівниками.

Кожен практикант має можливість протягом 15-20 хвилин розкрити основні особисті досягнення по виконанню Індивідуального плану практиканта та Робочої програми практики. Кожен із учасників засідання висловлює свою точку зору та оцінку, яка є обґрунтованою та об'єктивною. Критерії оцінювання кожного окремого виду робіт наведено в додатках. Підсумком засідання має бути оцінка від бази практики, яка заноситься в характеристику на кожного студента і візується у керівника закладу з його особистим підписом та печаткою. Вказані матеріали також подається до захисту студентом в університеті.

Основний захист результатів практики проводиться студентом в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка на факультеті фізичної культури протягом літньої сесії (6 семестр). Для належної організації і проведення на факультеті фізичної культури створюється розпорядження декана факультету, в якому вказуються склад комісій, терміни і місце захисту, персональний склад комісій та студентів-практикантів, терміни проведення Звітної конференції з практики. По можливості, рекомендується в склад комісій включати керівника практики від бази практики та вчителів фізичної культури (див. додатки).

До захисту допускаються студенти-практиканти, які не мають заборгованості по відвідуванню баз практики, були позитивно оцінені вчителями фізичної культури та класними керівниками від баз практики,

провели всі заплановані контрольні заходи, виконали Робочу програму практики, вчасно подали документи практики на перевірку керівникам практики від кафедр факультету та університету.

Загальний порядок захисту результатів практики:

1. Голова комісії надає слово студентові для короткого повідомлення про те, в якій школі і як проходила практика, про труднощі, з якими він стикався під час проходження практики, уточнюються окремі моменти звіту, що стосуються методики проведення уроків фізичної культури, позакласних і виховних заходів.
2. Керівники від кафедр університету ставлять запитання щодо аналізу уроків, планування навчально-виховного процесу, ведення щоденників тощо.
3. Голова комісії звертається до членів комісії та всіх присутніх з пропозицією взяти участь в обговоренні звіту студента-практиканта та його відповідей на поставлені запитання.
4. Комісія вирішує питання про оцінку результатів практики кожного студента, оформляє відповідні документи (залікові книжки, заліково-екзаменаційні відомості, протокол захисту), оголошує оцінки студентам-практикантам.
5. Здобувачеві вищої освіти, який не виконав програму практики з поважних причин (підтверджених документально), може бути надане право на проходження практики повторно за умов, визначених К-ПНУ та погоджених із базою практики.

Р

е

к

Основна

1. Державний стандарт базової і повної загальної середньої освіти. За покликанням: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2011-%D0%BF>.
2. Єдинак Г., Галаманжук Л., Мисів В., Зубаль М., Ключ О. Соматотипи та фізичний стан дітей і молоді : монографія. Кам'янець-Подільський : ТОВ "Друкарня Рута", 2021. 408 с
3. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання. Методика фізичного виховання різних груп населення : підручник Київ : Олімпійська література, 2017. Т. 2. 384 с.
4. Солопчук М. С., Бесарабчук Г. В., Солопчук Д. М., Заїкін А. В. Методики фізичного виховання різних груп населення : навчальний посібник. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2012. 480 с.
5. Солопчук М.С., Боднар А.О., Бесарабчук Г.В., Солопчук Д.М. Теорія фізичного виховання : опорні таблиці : навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 148 с.

т

у

р

7. Чистякова М., Потапчук С., Скавронський О. Практикум з методики фізичного виховання: навчально-методичний посібник [Електронний ресурс]. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. 125 с. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/6526>

8. Шкарпета В. Методичні рекомендації URL: [file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/Maybuttya_19-62-64%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Desktop/%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%B0%D1%82%D1%83%D1%80%D0%B0/Maybuttya_19-62-64%20(1).pdf)

Допоміжна

1. Воробйов М.І., Круцевич Т.Ю. Практика в системі фізкультурної освіти: навч. Посібник. Київ: Олімпійська література, 2006. 192с.

2. Інститут модернізації змісту освіти. Освітня галузь «Фізична культура»: поради, документи, досвід роботи» за URL : <https://imzo.gov.ua/osvitniahaluz-fizychna-kul-tura-porady-dokumenty-dosvid-roboty/>

3. Лист Міністерства Освіти і науки України Про організацію освітнього процесу дітей з особливими освітніми потребами у 20 22/2023 навчальному році URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1025729-22#Text>

4. Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти URL : <https://bit.ly/3D1VJGA>

5. Навчальна програма «Фізична культура. 6-9 клас» для закладів загальної середньої освіти, затверджена наказом МОН України. URL: <https://bit.ly/3QzMhNT>;

6. Правила безпеки життєдіяльності під час проведення занять з фізичної культури і спорту в загальноосвітніх навчальних закладах. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0651-10#Text>

7. Солопчук М.С., Бесарабчук Г.В. Виробнича (педагогічна) практика студентів факультету фізичної культури на базі загальноосвітніх навчальних закладів (в умовах кредитно-модульної системи навчання) К.-П.: Аксіома, 2010. 120 с.

8. Санітарний регламент для закладів загальної середньої освіти. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2022/08/20/01/Dodatok.16.fizychna>.

9. Семінар-практикум: Вдосконалення дистанційних уроків фізичної культури. За посиланням: <https://bit.ly/3wZGytJ>

10. Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти III ступеня URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti-iii-stupenya>

1. Безпечна і дружня до дитини школа в контексті реформи «НУШ» / В. Пономаренко, Т. Воронцова, О. Сакович та ін. Київ : Алатон, 2020. 64 с.
2. Бодненко Д.М. Моніторинг навчальної діяльності : навчальний посібник. Київ : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2014. 276 с.

3. Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка : загальні основи педагогіки, теорія освіти і навчання : Навчальний посібник. Книга 1. Кам'янець-Подільський : Медобори, 2012. 202 с.
4. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології : навч. посіб. [2-е видання, доповнене]. Київ : «Академвидав», 2012. 352 с.
5. Зязюн І.А. Краса педагогічної дії : навч. посіб. Київ : УФІМБ, 1997. 320 с.
6. Ковальчук Л.О. Основи педагогічної майстерності : навч. посібник. Львів : Центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. 608 с.
7. Матеріали для вчителя для роботи з батьками. Розробки, конспекти, презентації, ідеї, заходи для класного керівника всіх класів школи. URL: <https://urok.osvita.ua/family/>
8. Мобільні технології в школі: посіб. для вчителів / І. А. Патрушева, О. М. Гера, Н. В. Діденко, Л. А. Павлюк, О. Л. Сафроненко. Київ.: Видавничий дім «Освіта», 2019. 175 с.
9. Нова українська школа: формуємо продуктивну комунікацію в контексті демократизації освіти. Ужгород. ЗПППО, 2022. 123 с.
10. Організація діяльності закладів освіти в умовах воєнного стану. Порадник III. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Фіданян О.Г., Войцехівський М.Ф., Івашньова С.В. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 600 с.
11. Основи педагогічної майстерності: навчально-методичний посібник / за заг. ред. Е.І. Федорчук. Кам'янець-Подільський : видавець Зволейко Д.Г. 2008. 272 с.
12. Педагог у викликах воєнного часу. Збірник статей / Уклад. Л. П. Ходанич. Ужгород: ЗПППО, 2022. 131 с.

Рекомендована література з психології

Основна:

1. Максимчук Н.П. Загальна, вікова і педагогічна психологія. Збірник завдань: Навчально-методичний посібник. 2-ге видання, перероблене і доповнене.- Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2011. 240с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3543>
2. Максимчук Н.П. Основи психолого-педагогічної діагностики (Конспекти лекцій): Кам'янець-Подільський: "Медобори" (ПП Мошак М.І.), 2002. 56с. <https://scholar.google.com/scholar?oi=bibs&cluster=8069623335991989595&btnI=1&hl=en>
3. Максимчук Н.П. Лабораторно-практичні заняття з основ психолого-педагогічної діагностики: Кам'янець-Подільський: "Медобори" (ПП Мошак М.І.), 2002. 60с.
4. Навчальна практика: методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти факультету фізичної культури ступеня вищої освіти «бакалавр», які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура) / [колектив укладачів: Марина Чистякова, Олена Дутко, Наталія Панчук, Сергій Потапчук, Світлана Костюк]: методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський:

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 65 с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/5958>

5. Максимчук Н.П. Основи психолого-педагогічної діагностики (Конспекти лекцій): Кам'янець-Подільський: "Медобори" (ПП Мошак М.І.), 2002. 56с.

<https://scholar.google.com/scholar?oi=bibs&cluster=8069623335991989595&btnI=1&hl=en>

6. Максимчук Н.П. Лабораторно-практичні заняття з основ психолого-педагогічної діагностики: Кам'янець-Подільський: "Медобори" (ПП Мошак М.І.), 2002. 60с.

7. Панчук Н.П. Психологічна діагностика професійної придатності фахівця: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський: ПП «Медобори-2006», 2019. 130 с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3545>

8. Панчук Н.П. Загальна і вікова психологія: Практикум. Навчально-методичний посібник Кам'янець-Подільський: Друк-Сервіс, 2018. 168 с. URI: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/3544>

Додаткова:

1. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О. Загальна психологія: Практикум: Навчальний посібник. Київ: Каравела, 2006. 280 с.

2. Галян І.М. Психодіагностика. Київ : «Академвидав», 2011. 372 с.

3. Лемак М.В., Петрище В.Ю. Психологу для роботи: діагностичні методики: збірник. Вид 2-ге. Ужгород: Видавництво Олександра Гаркуші, 2012. 616 с.

4. Лисянська Т.М. Загальна психологія: Інформаційне забезпечення змісту практичних занять. Київ: Ін-т сучас. підруч., 2007. 144 с.

5. Ліфарєва Н.В. Психологія особистості: Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2003. С.85 – 89.

9. Основи науково-психологічних досліджень: навчально-методичний посібник для студ. вищ. навч. закл. за спец. "Психологія" / З. М. Адамська, І. П. Андрійчук, О. М. Воронкевич [та ін.]. Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2018. 207 с.

10. Туриніна О.Л. Методологія та методи психологічного дослідження: навчально-методичний посібник. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал». 2018. 206 с.

ЗРАЗОК ТИТУЛЬНОЇ СТОРІНКИ ЗВІТУ

ДОДАТКИ

Міністерство освіти і науки України

Кам'янець-Подільський національний університет

імені Івана Огієнка

Факультет фізичної культури

Кафедра теорії і методики фізичного виховання

Звіт

про проходження

Виробничої педагогічної практики в основній (базовій) середній школі

здобувача вищої освіти ___ курсу _____ групи

ступеня вищої освіти “бакалавр”

спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)

(денної, заочної) форми здобуття освіти

П.І.П.

Кам'янець-Подільський – 2023 р.

СТРУКТУРА ЗВІТУ:

Вступ

Організаційна робота

Навчально-методична робота

Позакласна робота

Виховна робота

Науково-дослідна робота

Висновки та пропозиції

Список використаної літератури

Здобувач вищої освіти

підпис (прізвище та ініціали)

Керівник від бази практики

підпис (прізвище та ініціали)

Керівники
від закладу вищої освіти з фаху

підпис (прізвище та ініціали)

Керівники
від закладу вищої освіти з педагогіки

підпис(прізвище та ініціали)

Керівники
від закладу вищої освіти з психології

підпис (прізвищета ініціали)

ДОДАТКИ

(Щоденник)

Орієнтовні відомості для складання характеристики та відгуку про роботу студента на практиці

У щоденнику практиканта на сторінках

9 (10)

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

_____ (назва підприємства, організації, установи)

РЕКОМЕНДОВАНА ОЦІНКА « _____ »

Керівник практики від підприємства, організації, установи

_____ (підпис)

_____ (прізвище та ініціали)

Печатка

« _____ » _____ 201__ року

слід здійснити відгук та оцінку роботи студента на практиці

Оформлюється характеристика у щоденнику практиканта. В ній вказуються загальні дані про студента, його теоретичну, методичну та практичну підготовку. Детально розкривається мотивація студента, його ставлення до практики, його навчальна дисципліна, сумлінність, ініціативність, активність і самостійність в роботі, наявність знань, умінь і навичок при складанні навчально-методичної документації, планування всіх форм роботи, створення звітних документів, педагогічні навички у проведенні навчальних занять з учнями, вміння організувати самостійну роботу; вміння оцінювати й врахувати рівень фізичного розвитку і фізичної працездатності учнів, їх вікові та індивідуальні особливості.

Важливо розкрити організаційні здібності, вміння підготувати і провести масові фізкультурно-оздоровчі і спортивні заходи, організувати учнів

прикріплених класів, проводити виховну і агітаційно-пропагандистську роботу з фізичної культури, схильність до наукової, аналітичної діяльності; володіння сучасними методами наукових досліджень, знання ІКТ, вміння використовувати у педагогічній роботі сучасні наукові досягнення, знання наукової літератури, спеціалізованих періодичних видань; вміння оцінити сучасний стан розвитку сфери фізичного виховання.

Описати вміння практиканта критично оцінити проведену роботу, що характеризують його професійну підготовку і майбутню педагогічну діяльність.

В завершенні вказати рекомендовану базу практики оцінку студента за практику.

ПРОТОКОЛ

обговорення контрольного уроку фізичної культури,
проведеного “ _____ ” _____ 202_ р. в ___ класі _____ ЗСО № _____

Присутні: (перелічити прізвища всіх студентів, вчителів школи та керівників практики, присутніх на обговоренні).

Слухали: обговорення уроку, проведеного студентом ___ курсу _____ групи факультету фізичної культури _____ (П.І.П.)

- 1) _____ (виступ практиканта по самоаналізу проведеного уроку)
- 2) _____ (виступ практиканта, що вів спостереження за уроком за схемою)
- 3) _____ (повідомлення про щільність уроку в цілому та окремих його частин)
- 4) _____ (аналіз графіку фізіологічного навантаження на учня, за яким ведеться спостереження)

Висловлення про урок інших практикантів

- 5) _____
- 6) _____
- 7) _____ (виступ вчителя фізичної культури)
- 8) _____ (висновок по уроку керівника практики)

Загальний висновок щодо уроку комісії _____

Підписи: _____ (студента, що склав протокол)
_____ (голови і присутніх членів комісії)

Загальна інформація щодо дистанційного проходження практики

Як зазначено у Положенні про дистанційне навчання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25 квітня 2013 року (зі змінами) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>, під дистанційним навчанням розуміється індивідуалізований процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу у спеціалізованому середовищі, яке функціонує на базі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Метою дистанційного навчання є надання освітніх послуг шляхом застосування у навчанні сучасних інформаційно-комунікаційних технологій за певними ступенями вищої освіти відповідно до державних стандартів освіти; за програмами підготовки громадян до вступу у навчальні заклади, підготовки іноземців та підвищення кваліфікації працівників.

Завданням дистанційного навчання є забезпечення громадянам можливості реалізації конституційного права на здобуття освіти та професійної кваліфікації, підвищення кваліфікації незалежно від статі, раси, національності, соціального і майнового стану, роду та характеру занять, світоглядних переконань, належності до партій, ставлення до релігії, віросповідання, стану здоров'я, місця проживання відповідно до їх здібностей. Що стосується проходження здобувачами вищої освіти навчальних та виробничих практик, то у пункті 3.8 зазначається, що практична підготовка студентів (учнів, слухачів), які навчаються за дистанційною формою навчання, проводиться за окремо затвердженою навчальним закладом програмою.

У пункті 4.5 вказано, що професійно-практична підготовка здійснюється за дистанційною формою та/або очно у вигляді виробничого навчання, виробничої, переддипломної (передвипускної) практики і проводиться у навчально-виробничих майстернях, на полігонах, тренажерах, автодромах, трактородромах, у навчально-виробничих підрозділах, навчальних господарствах, а також на робочих місцях на виробництві та у сфері послуг або із використанням технологій дистанційного навчання за наявності відповідних веб-ресурсів і можливостей доступу до них. Відповідно до Додатку 5 «Організація та проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ в умовах карантину» до «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти К-ПНУ», «Положення про дистанційне навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка», наказу ректора №95-ОД від 30.08.2022 «Про організацію освітнього процесу в I семестрі 2022-2023 навчального року в умовах дії правового режиму воєнного стану в Україні» проходження практики для осіб, які цього 4 потребують буде проходити у змішаному режимі, зокрема йдеться про тих здобувачів, які перебувають за кордоном або є учасниками бойових дій. Керівники практики, а саме: науково-педагогічні працівники, повинні забезпечити для здобувачів вищої освіти

перелік завдань, які б сприяли формуванню фахових компетентностей та реалізації завдань, передбачених робочою програмою практики

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

1. На університетській платформі MOODLE відповідальна особа створює курс із зазначеною назвою практики, ступеня вищої освіти, спеціальності, курсу та форми навчання.
2. Додає до курсу учасників, тобто здобувачів вищої освіти конкретної академічної групи та керівників практики відповідно до педагогічного навантаження.
3. Розміщує у курсі:
 - робочу програму і додаток;
 - наказ про проходження практики;
 - завдання, куди здобувачі повинні завантажити виконану роботу.
4. Із використанням додатків Google Meet, Zoom здійснювати проведення настановної конференції, консультацій та звітної підсумкової конференції.
5. Крім вищезазначеного провідним фахівцем навчального відділу наказ про проходження тієї чи іншої практики та розпорядження щодо її захисту також надсилається здобувачам вищої освіти та керівникам практики за допомогою мобільних додатків Viber, Skype, електронні пошти тощо
6. Наставна конференція з практики повинна відбутись в офлайн та онлайн режимах за допомогою додатку Google Meet, Zoom (у першому випадку для здобувачів вищої освіти, які навчаються офлайн, у другому онлайн) разом з усією академічною групою, під час якої керівник практики розповідає здобувачам вищої освіти порядок та специфіку проходження практики у змішаному режимі.
7. Упродовж проходження практики здобувачі вищої освіти матимуть змогу консультиватись із керівниками практики та з провідним фахівцем навчального відділу для з'ясування питань чи вирішення певних проблем.
8. Звітну документацію здобувачі вищої освіти повинні здати в електронному форматі у встановленні терміни згідно розпорядження, яке буде їм надіслане після завершення практики.
9. Звітну документацію про проходження практики в електронному форматі (фото, документи Word, презентації, відео та ін.) потрібно надіслати керівникам за допомогою мобільних додатків Viber електронної пошти тощо.
10. Керівники практики повинні перевірити звітну документацію практики у встановленні розпорядженням терміни.
11. Після перевірки матеріалів практики науково-педагогічними працівниками, які здійснювали її керівництво, та їх оцінювання комісією із захисту практики голова комісії виставляє до відомості обліку успішності оцінку за практику.
12. Захист практики повинен відбутись в офлайн та онлайн режимах (у першому випадку для здобувачів вищої освіти, які навчаються офлайн, у другому онлайн) за допомогою додатків з присутністю усіх здобувачів вищої освіти, керівників

практики, факультетського керівника практики та провідного фахівця навчального відділу.

13. Під час захисту здобувачі вищої освіти демонструють результати виконаних завдань, діляться враженнями та досвідом, вказують на недоліки, які виникали під час дистанційного проходження практики, активно ведуть обговорення з керівниками практики, задають питання один одному, показують презентаційні слайди, відеофрагменти тощо. Обговорення результатів ведеться секретарем комісії у протоколі.

14. Голова комісії із захисту практики не пізніше наступного дня після проведення захисту друкований примірник відомості обліку успішності заповнює та подає до деканату.